

آندره ژید

چهار اثر برگزیده

سرگذشت تزه - پرومته در زنجیر

درخت سیزدهم - بازگشت پسر گمشده

مترجمان:

محسن فارسی، عباس شوقی و دیگران

به کوشش و ویراستاری:

همایون جوانمردی

مختصری از زندگی آندره زید

آندره زید از نویسندهای اخیر فرانسه که دوچی معماری و طنز
حساس و افکاری پايده داشت، به سال ۱۸۹۹ در باریس به دنیا آمد. پدرش
از هنرستان‌های جلوه‌گری و مهندسی معملاً علاقه نداشت و مهارت‌های
شناور بود.

فهرست

۵	مختصری از زندگی آندره زید
۹	سرگذشت تزه
۷۷	پرومته
۱۳۹	درخت سیزدهم
۱۷۳	بازگشت پسر گمشده

آندره زید همه کم حجم و مسخر اما شیرین و پرمتر من باشند بعده از
این مانند در عصر حمۀ آندره زیده و دوستکه و دامسک و روسانی خواهند
باشند سازانه پذیره ای ذکر خواهد شد اما دسته بعضی قیصر بیرون گاویده و
پرومته و اسرگذشت تزه اهدای از اساطیر آدمیم یونان من باشند

مختصری از زندگی آندره ژید

آندره ژید از نویسندهای اخیر فرانسه بود که روحی مضطرب و طبعی حساس و افکاری بلند داشت. به سال ۱۸۶۹ در پاریس به دنیا آمد. پدرش از پرستانهای جنوب و مادرش از کاتولیک‌های متعصب و محافظه‌کار شمال بود.

ژید دوران کودکی خود را به تنبی و اهمال گذراند و غالباً در دبستان از همساگردی هایش عقب بود و در درس نمره‌های بد می‌گرفت چنان‌که خودش می‌گوید: من غالباً در رویایِ زرفی فرو رفته بودم و در عالم دیگری سیر می‌کردم. ژید عاشق دختر عمومیش «مارلن» شد و تا روزی که مرد در عشق خود نسبت به او پایدار بود.

در سال ۱۹۰۹ مجله فرانسوی «جدید» را منتشر ساخت که سی سال در ردیف بزرگترین مجله ادبی فرانسه بود.

آثار ژید همه کم حجم و موخر اما شیرین و پرمغز می‌باشد. بعضی از آنها مانند «دفترچه آندره ولتر» و «درتنک» و «آهنگ روستایی» و «سکه‌سازان» پدیده‌ی فکر خود او است و بعض دیگر چون «او دیپ» و «پرومته» و «سرگذشت تزه» اقتباس از اساطیر قدیم یونان می‌باشد.

ژید به واسطه آثار گرانبهایی که منتشر کرده بود مورد توجه محافل ادبی جهان قرار گرفت و برندهٔ جایزه نوبل شد.

ژید در بامداد بیستم فوریه ۱۹۵۱ زندگی را بدرود گفت. در این هنگام دخترش «کاترین» و دامادش «لامبر» بالای سرش بودند و آهسته بر او اشک می‌ریختند و ناله می‌کردند.

از اتفاقات عجیب این است که روزنامه تایمز لندن یک روز قبل از مرگ او دربارهٔ کتابی که تازگی در اطراف زندگی اش انتشار یافته بود چنین نوشت:

«ژید و دیگر حکما و متفکرین این عصر مانند سانتیانای اسپانیایی و کروچی ایتالیایی و برتراند راسل انگلیسی جزو شعائر مقدس تمدن جهان به شمار می‌روند.

و اینکه تاج افتخار بر سر ژید می‌درخشید. ترجمة چهار رساله از آثار خوب ژید در دسترس خوانندگان عزیز قرار می‌گیرد.

محسن فارسی

ژید در سال ۱۹۲۵ به سمت نمایندهٔ وزارت مستعمرات به کنگوی فرانسه رفت و چون از آنجا بازگشت سیاست جابرانه استعمارگران را مورد انتقاد قرار داد که تأثیر مهمی در بهبود وضع مردم مستعمرات داشت.

آندره ژید در ابتدا فریب تبلیغات شوم و بی اساس شوروی‌ها را خورد و به مرام وحشتناک کمونیزم گروید و در سال ۱۹۳۶ به روسيه رفته در مراسم سوگواری ماکسیم گورکی داستان سرای معروف آن سامان شرکت جست.

این مسافت موحد شد که از نزدیک اوضاع رقت‌بار مردم شوروی را که زیر چکمه صدرنشینان کاخ کرمیلن دست و پا می‌زنند و در شروط سخت و طاقت‌فرسا و استبداد فوق العاده زندگی می‌کنند ببیند و به اشتباه خود پی ببرد.

چون به فرانسه برگشت افکارش به کلی تغییر یافت و زبان به انتقاد از رژیم کمونیزم و پیشوایان آن گشود و مثالب و معایب آن‌ها را در کتاب «بازگشت از شوروی» نکته به نکته و مو به مو شرح داد. کمونیست‌ها با او بنای مخالفت را گذاشت و مقالات تند و زنده‌ای درباره‌اش نوشتند.

ژید فقط در پاسخ آن‌ها گفت: اگر من در وله اول اشتباه کرده‌ام بهتر آن است که به آن پی ببرم و در صدد اصلاح آن برآیم. زیرا در غیر این صورت من مسئول تمام کسانی خواهم بود که ممکن است در اثر اشتباه من گمراه و بدبخت شونند... در شوروی فقر شدیدی در همه چیز تجلی می‌کند. به نظر من در زندگی چیزهایی است که اهمیت آنها از خود من و شوروی بیشتر است و این چیزها بشریت، آزادی، و دموکراسی حقیقی است.